

ГРОМАДСЬКА РАДА ДОБРОЧЕСНОСТІ

<https://grd.gov.ua>

head@grd.gov.ua

Затверджено
Громадською радою доброчесності
20 липня 2018 р.

ВИСНОВОК
про невідповідність судді
Голосіївського районного суду м. Києва
Валігури Дмитра Миколайовича
критеріям доброчесності та професійної етики

Критеріями доброчесності та професійної етики є цінності, відображені у Бангалорських принципах поведінки суддів, на основі яких було розроблено Кодекс суддівської етики. Проаналізувавши інформацію про суддю, Громадська рада доброчесності виявила факти, які свідчать про недотримання суддею цих цінностей.

За критерієм “Незалежність”.

Подаючи [декларацію доброчесності](#) за 2016 рік суддя зазначив, що не ухвалював рішень, передбачених ст. 3 Закону України “Про відновлення довіри до судової влади”. Однак таке твердження судді не відповідає дійсності.

1. Суддя Валігура причетний до винесення незаконних рішень щодо учасників Революції Гідності.

1.1. 16.12.2014 до Тимчасової спеціальної комісії з перевірки суддів судів загальної юрисдикції (ТСК) звернулась Довбах Г.В. із заявою про проведення спеціальної перевірки щодо судді Голосіївського районного суду міста Києва Валігури Д.М. на підставі Закону України «Про відновлення довіри до судової влади України». Підставою звернення стало рішення, яке ухвалив суддя у січні 2014 року щодо позбавлення заявниці прав керування транспортними засобами за поїздку до резиденції колишнього президента В. Януковича “Межигір’я” під час Революції Гідності.

Оскільки ТСК не встигла розглянути ці заяви до закінчення своїх повноважень, їх було передано для розгляду за загальною процедурою до Вищої ради правосуддя.

В рамках перевірки Вища рада правосуддя встановила, що 22.01.2014 суддя розглянув матеріали справи №752/851/14-п та [притягнув](#) Довбах Г. В. до адміністративної

відповідальності, позбавивши її права керування транспортними засобами строком на три місяці. Підставою став протокол інспектора ВДАІ від 15.01.2014 про те, що 29.12.2013, рухаючись вулицею Богатирською у м. Києві, Довбах Г. В. нібито перебувала в колоні автомобілів та не зупинилась на вимогу працівника міліції.

25.03.2014 Апеляційний суд міста Києва [скасував](#) рішення судді Валігури та закрив провадження у справі у зв'язку із відсутністю події правопорушення.

Натомість 22.06.2017 Перша дисциплінарна палата Вищої ради правосуддя [відмовилась](#) притягувати суддю до відповідальності попри те, що доповідач, член палати Гусак М. Б., рекомендував звільнити суддю. Як зазначено у рішенні Вищої ради правосуддя від 22.06.2017, обставин, які б свідчили, що вказані дії судді мали системний характер та свідчили про переслідування учасників масових акцій протесту, не було виявлено. При цьому, загальновідомим є факт, що у січні 2014 року судді районних судів міста Києва масово притягували громадян до відповідальності за поїздку вулицею Богатирською 29.12.2013.

28.11.2017 Вища рада правосуддя розглянула скаргу Г.Довбах та [залишила без змін](#) рішення Першої дисциплінарної палати про відмову в притягненні до відповідальності судді Валігури Д. М. При цьому Вища рада правосуддя проігнорувала той факт, що рішення судді проти Довбах Г.В. не було єдиним рішенням щодо учасників подій Революції Гідності, яке в січні 2014 року увалив суддя.

Із таким рішенням не погодилась членкиня Вищої ради правосуддя Олійник А. М., яка у своїй [окремій думці](#) зазначила, що розглядаючи справи проти учасників масових акцій протесту Валігура Д. М. допустив очевидне та грубе порушення норм процесуального права, принципу верховенства права, а отже, вчинив істотний дисциплінарний проступок, що є підставою для звільнення судді з посади.

1.2. Окрім вказаного вище рішення Валігура Д.М. виніс ще 4 постанови щодо учасників подій Революції Гідності про позбавлення прав керування транспортними засобами:

- від 15.01.2014 у справі № [752/179/14-п](#) особу було визнано винуватою у вчиненні адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 122-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення та застосовано адміністративне стягнення у виді позбавлення права керування транспортними засобами строком на три місяці. Ця постанова була скасована рішенням Апеляційного суду м.Києва від 24.03.2014, а справа закрита у зв'язку з відсутністю складу правопорушення;

- від 23.01.2014 у справі № [752/683/14-п](#) особу було визнано винуватою у вчиненні адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 122-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення та застосовано адміністративне стягнення у виді позбавлення права керування транспортними засобами строком на три місяці. В подальшому, [постановою від 28.02.2014](#) особу було звільнено від

адміністративної відповідальності на підставі Закону України «Про недопущення переслідування та покарання осіб з приводу подій, які мали місце під час проведення мирних зібрань, та визнання такими, що втратили чинність, деяких законів України»;

- від 04.02.2014 у справі № [752/1408/14-п](#) особу було визнано винуватою у вчиненні адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 122-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення та застосовано адміністративне стягнення у виді позбавлення права керування транспортними засобами строком на три місяці. В подальшому, [постановою від 28.02.2014](#) особу було звільнено від адміністративної відповідальності на підставі Закону України «Про недопущення переслідування та покарання осіб з приводу подій, які мали місце під час проведення мирних зібрань, та визнання такими, що втратили чинність, деяких законів України»;

- від 15.01.2014 у справі № [752/208/14-п](#) особу було визнано винуватою у вчиненні адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 122-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення та застосовано адміністративне стягнення у виді позбавлення права керування транспортними засобами строком на три місяці. В подальшому, постановою [від 28.02.2014](#) особу було звільнено від адміністративної відповідальності на підставі Закону України «Про недопущення переслідування та покарання осіб з приводу подій, які мали місце під час проведення мирних зібрань, та визнання такими, що втратили чинність, деяких законів України».

При цьому, у справі № 752/208/14-п права керування був позбавлений О.Крошка, який працював водієм на комунальному підприємстві. Внаслідок цього рішення він втратив роботу та можливість оплачувати лікування. За свідченнями потерпілого суддя ще перед засіданням повідомив йому, що він у якихось списках і що оскаржувати його рішення марно. Тобто суддя наперед знав, що його треба позбавити прав, оскільки він був помічений серед учасників Майдану (додаток №1). Наразі прокуратурою доведено факт фальсифікації працівником ДАІ Видоборцем А.В. рапорту про порушення О.Крошкою Правил дорожнього руху, справа № [757/93/15-к](#) слухається у Печерському районному суді м.Києва.

Тобто суддя розглянув значну кількість справ, стосовно учасників протестів на підставі документів, що мали очевидні ознаки фальсифікації, в яких виносив рішення про позбавлення водіїв прав керування транспортними засобами. При цьому, суддя жодного разу не застосував покарання у вигляді штрафу, як він це робив у інших справах, які не стосувалися учасників Революції Гідності.

Звертаємо увагу, що у справах № [752/176/14-п](#) та № [752/933/14-п](#) суддя виніс рішення про надсилання справи на дооформлення, тоді як у інших справах за аналогічних обставин позбавляв прав керування. Це свідчить, що при винесенні цих рішень суддя керувався не законом та матеріалами справи, а якимось іншими міркуваннями.

У [Висновку](#) Громадської ради доброчесності від 17.07.2018 стосовно судді В.Девятка наведено докази впливу з Адміністрації Президента Віктора Януковича на суддів, які розглядали справи щодо учасників Революції Гідності. За таких умов винесення суддею Д.Валігурою, який має значний досвід, науковий ступінь кандидата юридичних наук очевидно свавільних рішень на думку зовнішнього розсудливого і поінформованого спостерігача може пояснюватись лише наявністю впливу на суддю.

Бангалорські принципи поведінки суддів визначають, що суддя повинен дотримувати високих стандартів поведінки суддів і обстоювати їх з метою поглиблення громадської довіри до судових органів, що має першорядне значення для підтримання незалежності судової гілки влади (п. 1.6).

Незалежність судів є прерогативою чи привілеєм, що надається не на користь власних інтересів суддів, а на користь забезпечення верховенства права та в інтересах осіб, що шукають і очікують правосуддя (Висновок №1 (2001) Консультативної ради європейських суддів для Комітету міністрів Ради Європи про стандарти незалежності судових органів та незмінюваність суддів). Порухення принципу незалежності тотожне порушенню права всіх громадян, адже позбавляє їх надії на справедливість.

Викладене підтверджує, що суддя Валігура Д. М. порушив принцип незалежності судді.

1.3. Винесення суддею вказаних вище рішень засвідчує те, що він виносив рішення, які передбачені ст. 3 Закону “Про відновлення довіри до судової влади в Україні”. Однак у поданій вперше [декларації доброчесності за 2016 рік](#) Д.Валігура вказав, що не виносив таких рішень. Це не відповідає дійсності.

Звертаємо увагу, що суддя звільнив декількох осіб від відповідальності на підставі Закону “Про недопущення переслідування та покарання осіб з приводу подій, які мали місце під час проведення мирних зібрань, та визнання такими, що втратили чинність, деяких законів України” від 21.02.2014 №743-VII”, а скарга на нього, подана на підставі Закону “Про відновлення довіри до судової влади в Україні” була предметом розгляду у Вищій раді правосуддя. Тобто судді було достовірно відомо, що ці рішення виносились щодо учасників акцій протестів, а тому внесення недостовірної інформації у Декларацію доброчесності вважаємо наслідком не помилки, а умислу приховати дані факти.

Відповідно до п.13 ч.2 ст. 3 Закону “Про очищення влади” заборонам, що передбачено законом, підлягає суддя, який постановив ухвалу про дозвіл на затримання з метою приводу, про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, ухвалив рішення про притягнення до адміністративної або кримінальної відповідальності осіб, звільнених від кримінальної або адміністративної відповідальності відповідно до Закону України "Про усунення негативних наслідків та недопущення переслідування та покарання осіб з приводу подій, які мали місце під час проведення мирних зібрань"

від 29.01.2014 №737-VII, Закону України "Про недопущення переслідування та покарання осіб з приводу подій, які мали місце під час проведення мирних зібрань, та визнання такими, що втратили чинність, деяких законів України" від 21.02.2014 №743-VII.

Таким чином, суддя Д.Валігура підпадає під ці заборони, однак у декларації добросовісності зазначив недостовірні дані, що до нього не застосовуються заборони, передбачені Законом "Про очищення влади".

За критеріями "Дотримання етичних норм", "Чесність і непідкупність".

1. У декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави та місцевого самоврядування, за [2015 рік](#) суддя вказав, що з 15.08.2013 на праві користування володіє квартирою загальною площею 50 кв.м у м. Київ. Проте у [декларації за 2014 рік](#) відомості про цю квартиру відсутні.
2. Впродовж 2014-2017 років суддя не декларував жодних членів родини. Водночас, згідно з даними суддівського досьє в цей же ж період суддя здійснив щонайменше 4 спільні закордонні поїздки з гр. Мусієнко О. В., а у 2017 році у них народилась дитина. Це дає підстави вважати, що гр. Мусієнко О.В. та дитина мали бути відображені у декларації судді як і майно, власником якого є ці особи.
3. 77-ти річна мати судді у лютому 2011 року набула у власність будинок площею 181 кв.м. та земельну ділянку під ним площею 0.1223 га за адресою Київська обл., Києво-Святошинський р., с. Гатне, вулиця Трояндова, а також земельну ділянку площею 0.1206 га за адресою Київська область, Києво-Святошинський район, Гатненська сільська рада, вул. Абрикосова. Враховуючи дані про доходи матері, які наявні у суддівському досьє, її можливість набути вказане майно у власність видається сумнівною.

Бангалорські принципи поведінки суддів визначають, що суддя повинен бути поінформованим про власні економічні інтереси як приватної особи або опікуна/піклувальника і докладати розумних зусиль для того, щоб бути поінформованим про економічні інтереси членів своєї сім'ї (п. 4.7). Дії та поведінка судді повинні підтримувати впевненість громадськості у чесності й непідкупності судових органів (п. 3.2). Перебуваючи під постійною прискіпливою увагою громадськості, суддя повинен добровільно й охоче погоджуватися з обмеженнями щодо своєї поведінки, які пересічному громадянину можуть видатись обтяжливими. Зокрема, поведінка судді повинна узгоджуватися з високим статусом його посади (п. 4.2). Вкладене підтверджує, що суддя не дотримується цих принципів.

Поведінка, яку демонструє суддя, для учасників процесу та інших осіб не є еталоном порядності і справедливості, прикладом чесності, стриманості, врівноваженості. Така поведінка судді підриває упевненість громадян у справедливості судової системи.

Суддя не усвідомлює, що перебуває під постійним та пильним контролем громадськості і такий контроль є необхідним.

На підставі викладених фактів Громадська рада доброчесності зробила оцінку про невідповідність судді критеріям доброчесності та професійної етики.

Координатор

Громадської ради доброчесності

(підписано електронним цифровим підписом)

ПРОТОКОЛ
електронного голосування
рішення про затвердження висновку

20 липня 2018 р. Громадська рада доброчесності затвердила висновок 10-ма голосами з 13-ти голосів членів Ради.

Самовідвід заявили М. Соловйова, Р. Маселко, Р. Куйбіда, К. Смирнова.

Координатор
Громадської ради доброчесності (підписано електронним цифровим підписом)